

РЕШЕНИЕ

№ СП-10
от 28.09.2021 г.

КОМИСИЯТА ЗА ЕНЕРГИЙНО И ВОДНО РЕГУЛИРАНЕ

на закрито заседание, проведено на 28.09.2021 г., след като разгледа фактите и обстоятелствата във връзка с Решение № 5025 от 17.07.2019 г. на Административен съд София – град по адм. дело № 3644 по описа за 2016 г., оставено в сила с Решение № 2659 от 26.02.2021 г. на Върховния административен съд по адм. дело № 13246 по описа за 2019 г., установи следното:

С Решение № СП-1 от 31.07.2015 г., на основание § 17 от Преходните и заключителни разпоредби на Закона за изменение и допълнение на Закона за енергетиката (ЗИД на ЗЕ, обн. ДВ, бр. 56 от 2015 г.) Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР, Комисията), е установила нетното специфично производство (НСП) на електрическа енергия, въз основа на което са определени преференциалните цени в съответните решения на КЕВР, приети до влизане в сила на ЗИД на ЗЕ.

„Н Висион солар фонд 1“ ЕООД е обжалвало Решение № СП-1 от 31.07.2015 г., в частта му по т. 4.8, с която е установено НСП на електрическа енергия, въз основа на което са определени преференциалните цени в т. 1.10 от Решение № Ц-018 от 28.06.2012 г. на Държавната комисия за енергийно и водно регулиране (ДКЕВР), в размер на 1 188 kWh, при определена преференциална цена в размер на 400,70 лв./MWh, без ДДС, за фотоволтаични електрически централи (ФЕЦ), с обща инсталирана мощност до 30 kWp включително, изградени върху покривни и фасадни конструкции на присъединени към електроразпределителната мрежа сгради и върху недвижими имоти към тях в урбанизирани територии. Във връзка с подадената жалба е образувано адм. дело № 3644 по описа за 2016 г. на Административен съд София-град (АССГ), по което е постановено Решение № 5025 от 17.07.2019 г. за отмяна на Решение № СП-1 от 31.07.2015 г. на КЕВР, в частта му по т. 4.8.

Решението на АССГ е обжалвано с касационна жалба пред Върховния административен съд (ВАС), въз основа на което е образувано адм. дело № 13246 по описа за 2019 г. С Решение № 2659 от 26.02.2021 г. по адм. дело № 13246 от 2019 г. ВАС е оставил в сила Решение № 5025 от 17.07.2019 г. на АССГ по адм. дело № 3644 от 2016 г.

В мотивите на своето решение АССГ е установил, че оспореният акт - Решение № СП-1 от 31.07.2015 г., в частта му по т. 4.8, е издаден от компетентен орган, предвид разпоредбата на § 17 от ПЗР на ЗИД на ЗЕ, КЕВР да приеме решение, с което да установи НСП на електрическа енергия, въз основа на което са определени преференциалните цени в съответните решения на Комисията, приети до влизането в сила на този закон. Следователно, компетентността за издаване на акта произтича пряко от законова правна норма. АССГ е направил извода, че процесното решение е прието в съответствие с изискванията на чл. 13, ал. 7, във връзка с ал. 5 от Закона за енергетиката (ЗЕ).

АССГ е приел, че решението е незаконосъобразно поради неспазване на установената форма и допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила, които представляват отменителни основания по чл. 146, т. 2 и т. 3 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК). В тази връзка в мотивите си АССГ посочва, че административният акт следва да съдържа мотиви – фактическите и правни основания за издаването му съгласно изискването на чл. 59, ал. 2, т. 4 от АПК. В конкретния случай според съда в акта липсват фактически основания, въз основа на които да може да се установи по какъв начин е определен размерът на НСП на електрическа енергия по т. 4.8 от решението.

Според АССГ, логическият анализ и тълкуването на разпоредбите на чл. 31, ал. 5, т. 1 от Закона за енергията от възобновяеми източници (ЗЕВИ), § 17 от ЗИД на ЗЕ и § 1, т. 29 от Допълнителните разпоредби (ДР) на ЗЕВИ сочат, че размерът на НСП на електрическа енергия следва да се установи от КЕВР въз основа на данните за средногодишното производство на електрическа енергия от 1 kW инсталирана мощност, които са послужили за определяне на съответните преференциални цени съгласно решението на КЕВР след приспадане на собствените нужди. В тази връзка АССГ посочва, че нито в оспореното решение, нито в доклад с вх. № Е-Дк-246 от 30.07.2015 г., нито в Решение № Ц-018 от 28.06.2012 г. на ДКЕВР се посочва какво е средногодишното производство на електрическа енергия от 1 kW инсталирана мощност, както и в какъв размер са собствените нужди.

АССГ е установил, че по делото липсват фактически данни и доказателства относно размера на НСП на електрическа енергия, въз основа на който са определени преференциалните цени съгласно Решение № Ц-018 от 28.06.2012 г. на ДКЕВР, както и относно обстоятелството дали в Решение № СП-1 от 31.07.2015 г. този размер е установен по начина, посочен в § 1, т. 29 от ДР на ЗЕВИ. Според АССГ, на практика оспореното Решение № СП-1 от 31.07.2015 г. е изцяло лишено от обосновка за това как и по какъв начин, въз основа на кои конкретни данни е установен с него размерът на НСП по т. 4.8, каквито мотиви липсват и в доклада и не могат да се изведат и от Решение № Ц-018 от 28.06.2012 г. на ДКЕВР. АССГ посочва, че дори и да се приеме, че Комисията не провежда разлика между понятията „средногодишна производителност на работа“ и „средногодишна продължителност на работа“ на ФЕЦ и че двете понятия са идентични, поради което именно данните за средногодишната продължителност на работа на централите, посочени в Решение № Ц-018 от 28.06.2012г. на ДКЕВР, са послужили за установяване на конкретния размер на НСП в процесното решение, остава напълно неясно дали и как са определени собствените нужди на електрическа енергия, които би следвало да се приспадат от средногодишното производство на електрическа енергия, съгласно формулата по § 1, т. 29 от ДР на ЗЕВИ. АССГ е установил, че собствените нужди не са отразени като стойност, число и размер в Решение № Ц-018 от 28.06.2012 г. и в Решение № СП-1 от 31.07.2015 г., като не е посочена методика за определянето им.

На следващо място, АССГ излага, че в случая данни за размера и начина, по който са изчислени собствените нужди на ФЕЦ не могат да се извлекат и от другите документи по преписката. Съдът не е кредитирал като доказателство в тази насока представените справки към Решение № Ц-018 от 28.06.2012 г., тъй като няма данни, че тези справки са част от административните преписки по издаване на процесното решение и на Решение № Ц-018 от 28.06.2012 г. В тази връзка АССГ е направил извод, че не са налице основания да се приеме, че данните в представените справки не могат да заместят липсата на фактически основания в оспорения акт и да се считат за мотиви, съдържащи се в друг документ, изходящ от административния орган. С оглед липсата на доказателства за размера на собствените нужди на електрическа енергия, въз основа на който КЕВР е определила преференциалната цена и как същият е установен, според АССГ е невъзможно да се установи по какъв начин в оспореното решение КЕВР е достигнала до посочения размер на НСП в т. 4.8 от Решение № СП-1 от 31.07.2015 г. Предвид изложеното, съдът е преценил, че не може да бъде извършена проверка за спазване на изискванията на закона относно начина на определяне на НСП съобразно формулата, предвидена § 1, т. 29 от ДР на ЗЕВИ.

Поради всичко гореизложено АССГ е приел, че Решение № СП-1 от 31.07.2015 г. в оспорената му част по т. 4.8, е немотивирано, което представлява неспазване изискванията на чл. 59, ал. 2, т. 4 от АПК и съществено нарушение на административнопроизводствените правила, тъй като ограничава правото на защита на засегнатите от него лица и пречатства съдебния контрол върху неговата материална законосъобразност. Това според съда налага отмяна на решението в оспорената част поради наличието на отменителните основания по чл. 146, т. 2 и т. 3 от АПК.

Решение № 5025 от 17.07.2019 г. на АССГ по адм. дело № 3644 от 2016 г. е потвърдено с Решение № 2659 от 26.02.2021 г. на ВАС по адм. дело № 13246 от 2019 г., с което съдът е възприел изцяло мотивите в първоинстанционното решение.

Съгласно чл. 173, ал. 1 от АПК, след като обяви нищожността или отмени административния акт, съдът решава делото по същество, когато въпросът не е предоставен на преценката на административния орган. Извън тези случаи, както и когато актът е нищожен поради некомпетентност или естеството му не позволява решаването на въпроса по същество, съдът отменя административния акт и изпраща преписката на съответния компетентен административен орган за решаване на въпроса по същество със задължителни указания по тълкуването и прилагането на закона (чл. 173, ал. 2 от АПК).

С оглед изложеното, предвид отменителното съдебно решение, с което АССГ не е решил въпроса по същество, както и разпоредбите на АПК, КЕВР следва да се произнесе с ново решение за установяване на стойностите на НСП вместо отменената т. 4.8 от Решение № СП-1 от 31.07.2015 г., съгласно § 17 от ПЗР на ЗИД на ЗЕ (обн. ДВ, бр. 56 от 2015 г.), като съобрази мотивите на съда. Това налага анализ на фактите и обстоятелствата, релевантни към момента на приемане на Решение № СП-1 от 31.07.2015 г. на КЕВР, във връзка с фактите и обстоятелствата при приемане на относимото Решение № Ц-018 от 28.06.2012 г., в това число ценообразуващите елементи на преференциалната цена.

Предвид горното и след анализ на относимите факти и обстоятелства КЕВР установи следното:

Изменението на разпоредбата на чл. 31, ал. 5, т. 1 от ЗЕВИ (обн. ДВ, бр. 56 от 2015 г., в сила от 24.07.2015 г.), създава задължение за обществения доставчик, съответно за крайните снабдителни, да изкупуват произведената електрическа енергия от възобновяеми източници (ВИ) по преференциална цена, за количествата електрическа енергия до размера на НСП на електрическа енергия, въз основа на което са определени преференциални цени в съответните решения на КЕВР. За обектите по чл. 24, т. 3 от ЗЕВИ определеното НСП не се прилага (чл. 31, ал. 5, т. 1, предл. 2 от ЗЕВИ).

С § 16, т. 4 от ПЗР на ЗИД на ЗЕ (обн. ДВ, бр. 56 от 2015 г.) е регламентирана легална дефиниция на понятието „нетно специфично производство на електрическа енергия“ в § 1, т. 29 от ДР на ЗЕВИ - средногодишното производство на електрическа енергия от 1 kW инсталирана мощност съгласно решението на КЕВР за определяне на преференциални цени след приспадане на собствените нужди.

Предвид горното, до посочените изменения на ЗЕВИ с оглед на това, че задължението за изкупуване на електрическата енергия от ВИ не е било поставено в зависимост от НСП на електрическа енергия, размерът на същото не е бил изрично посочван от КЕВР в диспозитивите на съответните решения за определяне на преференциални цени на електрическата енергия, произвеждана от ВИ. Предвид изложеното, с § 17 от ПЗР на ЗИД на ЗЕ (обн. ДВ, бр. 56 от 2015 г.) е предвидено Комисията, в срок до 31.07.2015 г., в съответствие със ЗЕВИ да приеме решение, с което да установи НСП на електрическа енергия, въз основа на което са определени преференциалните цени в съответните решения на КЕВР, приети до влизане в сила на този закон – 24.07.2015 г.

В тази връзка е постановено и Решение № СП-1 от 31.07.2015 г., с което по т. 4.8 е установено НСП на електрическа енергия, въз основа на което са определени преференциалните цени по I.10 от Решение № Ц-018 от 28.06.2012 г. на ДКЕВР при определената цена 400,70 лв./MWh, без ДДС, за фотоволтаични електрически централи (ФЕЦ), с обща инсталирана мощност до 30 kWp включително, изградени върху покривни и фасадни конструкции на присъединени към електроразпределителната мрежа сгради и върху недвижими имоти към тях в урбанизирани територии, в размер на 1 188 kWh.

След отмяната на т. 4.8 от Решение № СП-1 от 31.07.2015 г., за КЕВР отново възниква задължение за установяване на стойностите на НСП. Предвид дефиницията на НСП в § 1, т. 29 от ДР на ЗЕВИ, решението за установяване на НСП има единствено констативен характер, тъй като с него се констатира стойности, заложи в предходни ценови решения на Комисията относно количеството електрическа енергия за група производители на електрическа енергия от ВИ. С решението не се определят нови стойности на НСП към настоящия момент, а се установяват използваните през годините при определяне на цените на електрическата енергия, стойности на производителността на съответната група централи и чистото количество за продажба на произведената от съответната група производители електрическа енергия от ВИ. В този смисъл с решението за установяване на НСП се установяват факти и обстоятелства, касаещи отношения, възникнали преди датата на издаване на акта, които продължават да съществуват, с оглед сключените между крайните снабдители или обществения доставчик и производителите на енергия от ВИ дългосрочни договори за изкупуване на електрическа енергия от ВИ и факта, че цената, по която тази енергия се изкупува, не се променя за срока на договора (арг. от чл. 32, ал. 3 от ЗЕВИ). Предвид изложеното, решението, с което КЕВР установява НСП за групата производители на електрическа енергия от ВИ, се постановява еднократно и е валидно за целия период на действие на договорите, сключени между производителите на енергия от ВИ и съответните енергийни дружества.

Съгласно § 17 от ПЗР на ЗИД на ЗЕ, КЕВР следва да установи НСП съгласно начина, дефиниран в § 1, т. 29 от ДР на ЗЕВИ, т.е. Комисията не определя никакъв нов ценообразуващ елемент, а установява стойности, заложи в предходни ценови решения за определяне на преференциални цени, по които крайните снабдители и обществения доставчик изкупуват електрическа енергия, произведена от ВИ. Решението за установяване на НСП касае определената по т. I.10 от Решение № Ц-018 от 28.06.2012 г. на ДКЕВР цена, т.е. препраща към ценовото решение, в което е определена преференциалната цена на групата производители - за ФЕЦ, с обща инсталирана мощност до 30 kWp включително, изградени върху покривни и фасадни конструкции на присъединени към електроразпределителната мрежа сгради и върху недвижими имоти към тях в урбанизирани територии, и в този смисъл няма самостоятелно значение извън посоченото ценово решение. С решението на КЕВР за установяване на НСП за тази група производители не се изменя нито един от ценообразуващите елементи на цената, нито размерът на цената, която е определена от административния орган, в случая с Решение № Ц-018 от 28.06.2012 г., в частта му по т. I.10.

Решение № Ц-018 от 28.06.2012 г. на ДКЕВР е окончателен административен акт, с който завършва производството по определяне на преференциални цени и съдържа правните и фактическите основания за определяне на преференциалните цени, включително посочване на определените от Комисията стойности на ценообразуващите елементи на цените за различните групи производители, посочени в решението. Решение № Ц-018 от 28.06.2012 г., в частта му по т. I.10, е в сила, т.е. налице е стабилен законосъобразен административен акт, който е породил своите валидни правни последици, включително по отношение на ценообразуващите елементи.

С Решение № Ц-018 от 28.06.2012 г., в частта му по т. I.10 ДКЕВР е определила преференциална цена за ФЕЦ, с обща инсталирана мощност до 30 kWp включително, изградени върху покривни и фасадни конструкции на присъединени към електроразпределителната мрежа сгради и върху недвижими имоти към тях в урбанизирани територии в размер на 400,70 лв./MWh, без ДДС. Цената е формирана въз основа на конкретни ценообразуващи елементи,

посочени в същото решение. Тези ценообразуващи елементи са изчислени чрез изчислителен ценови модел - таблица във формат Excel, отразяваща начина на образуване на цената съгласно нормите на приложимото законодателство, съставена от свързани таблици с посочени изходни данни и конкретните стойности, с формули и връзки между тях, формирали ценообразуващите елементи, въз основа на които са изчислени преференциалните цени, включително заложеното за производство количество електрическа енергия. Поради това и предвид формулите и връзките между тях в модела, промяната на който и да е конкретен изходен параметър би довела до промяна на съответния ценообразуващ елемент, съответно до различна стойност на определената преференциална цена. В този смисъл само една конкретна стойност на всеки отделен изходен параметър, както и на ценообразуващ елемент, може да формира определената от КЕВР цена с Решение № Ц-018 от 28.06.2012 г., в частта му по т. 1.10. Например: Ако собствените нужди бъдат променени, в резултат ще се изменят заложените нетни количества електрическа енергия и съответно изчислената преференциална цена.

Поради горното и предвид факта, че това ценово решение е в сила, то всяко преразглеждане на неговите ценообразуващи елементи и съответстващите им изходни данни съставлява преразглеждане на административния акт на Комисията, което е недопустимо.

Съгласно дефиницията по § 1, т. 29 от ДР на ЗЕВИ, КЕВР следва да установи НСП въз основа на средногодишното производство на електрическа енергия от 1 kW инсталирана мощност съгласно съответното решение за определяне на преференциални цени след приспадане на собствените нужди. Следва да се има предвид, че в действащия ЗЕВИ към момента на приемане на Решение № Ц-018 от 28.06.2012 г., а и към настоящия момент липсва законова дефиниция на понятието „средногодишно производство на електрическа енергия“.

По отношение на понятията средногодишна производителност и средногодишна продължителност на работа, следва да се има предвид, че изменението на разпоредбата на чл. 31, ал. 5, т. 1 от ЗЕВИ (обн. ДВ, бр. 109 от 2013 г., в сила от 01.01.2014 г.) е създадо задължение за обществения доставчик, съответно за крайните снабдители, да изкупуват произведената електрическа енергия от ВИ по преференциална цена, за количествата електрическа енергия до размера на определената средногодишна продължителност на работа, съгласно решението на КЕВР за определяне на цена на конкретната група производители, но законодателят не е въвел легална дефиниция на понятието „средногодишна продължителност на работа“. До влизането в сила на посочените изменения на ЗЕВИ, в диспозитива на решенията на Комисията за определяне на преференциални цени на електрическата енергия, произвеждана от ВИ, не е посочвана средногодишната продължителност на работа на инсталацията, за която се отнася съответната преференциална цена, като тя фигурира единствено като елемент при изчисляването на цената. С оглед разпоредбите на чл. 32, ал. 2 от ЗЕВИ и чл. 19а, ал. 1, т. 4 и чл. 19б, ал. 2, т. 2 от Наредбата за регулиране на цените на електрическата енергия (НРЦЕЕ, отм.), при определянето на преференциалните цени на електрическата енергия, произведена от ВИ, се взема предвид производителността на инсталацията според вида на технологията и използваните ресурси, съответно наличния ресурс на първичния енергиен източник.

С оглед изложеното, при определянето на преференциалните цени, в своите решения КЕВР е отчитала като елемент средногодишната продължителност на работа при номинално натоварване на инсталацията на съответните групи производители във връзка с останалите нормативно установени елементи на ценообразуването. Определянето на елемента средногодишна производителност на работа е във връзка с техническите и икономическите параметри, които оказват влияние при формирането на преференциалните цени на електрическата енергия. В тази връзка, при изчисляването на всички преференциални цени на електрическата енергия, произведена от ВИ, регулаторната практика на Комисията през годините е била да отчита наличния ресурс на първичния енергиен източник и съответно специфичното производство на електрическа енергия от 1 kW мощност на обекта, което обуславя определянето на средногодишната продължителност на работа в решенията за преференциални цени на електрическата енергия от ВИ въз основа на данни за пълните

ефективни часове на работа на инсталацията, т.е. часовете на работа при съответната гарантирана мощност на инсталацията за отделните години на експлоатация. Количествата нетна енергия представляват произведение на средногодишната продължителност на работа и мощността на отделната централа, която е равна на номиналната през първата година и намаляваща през следващите години. Изложените по-горе аргументи се съдържат в становище относно регулаторната практика при определяне на преференциалните цени на електрическата енергия, произведена от възобновяеми източници, прието от КЕВР с решение по Протокол № 82 от 11.05.2015 г., т. 9, видно от което в решенията на КЕВР за определяне на преференциални цени на електрическата енергия, произведена от ВИ, размерът на средногодишната продължителност на работа е определен като пълни ефективни часове (часове на работа при номинална мощност).

Критериите, които се отчитат при определяне на преференциалните цени и ценообразуващите елементи са посочени в чл. 32, ал. 2 от ЗЕВИ: видът на ВИ, видовете технологии, инсталираната мощност на обекта, мястото и начинът на монтиране на съоръженията, както и: инвестиционните разходи; нормата на възвръщаемост; структурата на капитала и на инвестицията; производителността на инсталацията според вида технология и използваните ресурси; разходите, свързани с по-висока степен на опазване на околната среда; разходите за суровини за производство на енергия; разходите за горива за транспорта; разходите за труд и работна заплата; други експлоатационни разходи.

Всички конкретни източници на информация за определяне на стойности за ценообразуващи елементи при определяне на преференциалните цени за продажба на електрическа енергия, произведена от ФЕЦ, включително средногодишна продължителност на работа на централите, са посочени в мотивите на ценовото решение. В тази връзка по отношение на елемента „средногодишна продължителност на работа“ на ФЕЦ, в Решение № Ц-018 от 28.06.2012 г. на Комисията е посочено, че при определяне на годишната производителност на работа на централите са използвани данни от Българската академия на науките (БАН), както и отчетените средно-ефективни стойности за работа на централите в региона. В т. III. „Определяне на цената на електрическата енергия произведена от фотоволтаични електрически централи“ от мотивната част на Решение № Ц-018 от 28.06.2012 г. подробно са посочени ценообразуващите елементи, формиращи преференциалните цени на тези централи, групирани съобразно предвидените законови критерии. Полезният технико-икономически живот на активите е определен на 20 години. В решението е посочено, **че средно годишната продължителност на работа на централата е 1 250 часа годишна ангажираност – 14,27%, т.е. 1250 часа/8760 часа годишно. Поради това средногодишното брутно производство на електрическа енергия от 1 kWp инсталирана мощност е 1250 kWh.**

Видно е, че стойностите на средната годишна продължителност на работа на централите при този вид технология и първичен енергиен ресурс, са възприети от анализите, направени на работещите ФЕЦ, както и информация и анализи, направени от БАН за средната годишна продължителност на работа. Тези стойности са определени като резултат от произведената електрическа енергия в годишен план, разделена на инсталираната мощност на ФЕЦ. При формирането на преференциалните цени по Решение № Ц-018 от 28.06.2012 г. е отчетена производствената мощност и характеристиките на централите. Нормативно регламентирано задължение е да бъде взета предвид и мощността на инсталацията, която да бъде отчетена при ценообразуването (арг. от чл. 19б, ал. 2, т. 4 от НРЦЕЕ, отм.). С оглед изложеното, при определянето на цените с Решение № Ц-018 от 28.06.2012 г., ДКЕВР е отчела като основен елемент нетното специфично производство на електрическа енергия на съответните групи производители, без понятието НСП да е било легално дефинирано.

По отношение на размера собствени нужди следва да се има предвид, че действащите към момента на приемане на Решение № Ц-018 от 28.06.2012 г. разпоредби на чл. 32, ал. 2 от ЗЕВИ, във връзка с НРЦЕЕ (отм.), не са регламентирали изискване за отделно, самостоятелно

посочване в ценовото решение на количеството електрическа енергия за собствени нужди, извън нормативно регламентиранияте ценообразуващи елементи, както е и производителността на инсталацията според вида технология и използваните ресурси. Както бе посочено по-горе, количеството енергия за собствени нужди представлява част от средногодишното произведено количество електрическа енергия от 1 kW инсталирана мощност, поради което по същността си е заложено и се съдържа в него, респективно е взето предвид в ценообразуващите елементи на цената и съответно е отразено в определената преференциална цена. В изпълнение на законовите си правомощия КЕВР определя преференциални цени на електрическата енергия, произведена от ВИ по групи производители съобразно съответните нормативноустановени критерии, но не определя индивидуално приложима цена за конкретен производител. В тази връзка размерът на собствените нужди като част от средногодишното производство на електрическа енергия, отчита размерът на собствените нужди на съответната група производители, а не индивидуалните собствени нужди на отделни производители на електрическа енергия от ВИ.

Следва също да се има предвид, че в действащото законодателство към приемане на Решение № Ц-018 от 28.06.2012 г., а и към момента липсва изискване, определена методика или начин за определяне на стойността на собствените нужди, залегнали в решения на КЕВР за определяне на преференциални цени на електрическата енергия от ВИ. В този смисъл въпросът е от преценката и в рамките на оперативната самостоятелност на Комисията при отчитане вида на ВИ, вида технология, производителността на инсталацията според вида технология и използваните ресурси и други според чл. 32, ал. 2 от ЗЕВИ. Предвид изложеното, точният процент и/или съответно количеството електрическа енергия за собствени нужди, не е предмет на изрично посочване в ценовите решения за определяне на преференциални цени, но същите са вземани предвид.

Според § 1, т. 6 от ДР на ЗЕВИ, енергия за собствени нужди е количеството енергия, потребявана при работата на съоръженията и инсталациите, чрез които се осъществява производството на енергия от ВИ. Следователно, всеки обект за производство на електрическа енергия от ВИ има собствени нужди, които са част от производствения процес на електрическа енергия. Енергията за собствени нужди, която се потребява при работата на съоръженията и е необходима за тяхната работа, не следва да се закупува от крайните снабдители и обществения доставчик, а да се произвежда при работен режим на тези съоръжения и инсталации, т.е. производителите използват за захранване на съоръженията и инсталациите на централите си произведената от тях електрическа енергия.

Енергията за собствени нужди за съответната група централи представлява количествата енергия за покриване на технологичните нужди за централите и е заложена като % (процент) от брутното производство на електрическа енергия от различните видове централи - фотоволтаични, вятърни, водноелектрически и от биомаса. Процентът собствени нужди е приложим спрямо съответната група производители и се определя въз основа на данните, които КЕВР събира служебно във връзка с изчисляване на инвестиционните и експлоатационни разходи на централите съобразно вида на технологията и нейните специфични технически показатели, при определяне на преференциалните цени през годините. Следователно, при отчитане на размера на собствените нужди Комисията е взела предвид не само данни за средногодишната продължителност на работа от БАН, при използване на средни стойности за страната, а и съответните технически стандарти. Единият от компонентите на НСП - средногодишното производство на електрическа енергия от 1 kW инсталирана мощност, се съдържа в съответните решения на КЕВР за определяне на преференциални цени, а другият компонент – енергията за собствени нужди, представлява част от това производство, поради което по същността си се съдържа в него. В този смисъл данни за този компонент също се извличат от ценовите решения и съответните ценообразуващи елементи на определената преференциална цена за изкупуване на електрическа енергия от ВИ, по групи производители.

Собствените нужди на групата производители на електрическа енергия по т. I.10 от

Решение № Ц-018 от 28.06.2012 г. са заложили при определяне на преференциалната цена за тази група производители като 5,00% от средногодишното количество произвеждана електрическа енергия от тези централи, която КЕВР е преценила, че е необходима при работата на този вид централи за захранване на съоръженията и инсталациите им. Собствените нужди са част от количествата електрическа енергия, произведена при посочената в Решение № Ц-018 от 28.06.2012 г. средногодишна продължителност на работа, съответно производителност на този вид централи. Този размер на собствените нужди е в съответствие с предвидената в ценовото решение за ФЕЦ 14,27% годишна ангажираност на работа и специфичните особености по отношение на режима на работа и часовата натовареност през годината за такъв тип централи, предвид основния фактор в сектора – характер на природния ресурс. Специфичният климат и климатични особености в България през годината формират рамката по отношение на работата на ФЕЦ в България, с която всеки инвеститор е запознат при инвестиране и изграждане на съоръжения от такъв тип. В същото време нивото на собствените нужди на групата централи в конкретния случай се определя за определената мощност от 0,015 MWp в рамките на групата ФЕЦ, с обща инсталирана мощност до 30 kWp включително, изградени върху покривни и фасадни конструкции на присъединени към електроразпределителната мрежа сгради и върху недвижими имоти към тях в урбанизирани територии. В този смисъл определените 5,00% собствени нужди от годишното производство или 0,94 MWh е технически параметър, пряко свързан с определената цена и представлява референтна стойност за конкретните инсталации.

Прегледът на техническите и икономическите параметри при определянето на цената на електрическата енергия за горепосочената група централи съгласно т. I.10 от Решение № Ц-018 от 28.06.2012 г. е представен в следната таблица:

№	Показатели	Мярка	През първата година-2012	общо за периода на изкупуване
1	НЕТНА ЕЛЕКТРИЧЕСКА ЕНЕРГИЯ	MWh	17,81	330,40
2	ОБЩО РАЗХОДИ	хил.лв.	3,88	79,51
	за експлоатационни	хил.лв.	0,45	11,00
	за амортизации	хил.лв.	3,43	68,51
3	ВЪЗВРЪЩАЕМОСТ	хил.лв.	4,56	45,65
4	НЕОБХОДИМИ ГОДИШНИ ПРИХОДИ	хил.лв.	8,44	125,16
5	NPV НА КОЛИЧЕСТВАТА	7,00%	17,81	191,17
6	NPV НА ПРИХОДИТЕ		8,44	76,60
	NPV НА експлоатационните		0,45	5,97
	NPV НА амортизациите		3,43	38,83
	NPV НА възвръщаемостта		4,56	31,81
7	ЦЕНА	лв./MWh	400,70	400,70

Видно от горното, преференциалната цена за ФЕЦ, с обща инсталирана мощност до 30 kWp включително, изградени върху покривни и фасадни конструкции на присъединени към електроразпределителната мрежа сгради и върху недвижими имоти към тях в урбанизирани територии, е формирана при размер на необходимите годишни приходи, който покрива всички разходи, необходими за производството на заложените количества нетна електрическа енергия, които от своя страна представляват произведение на пълните ефективни часове на работа и мощността на съответната централа, с приспаднати собствените нужди.

НСП е установено въз основа на параметрите за първата година от периода на

изкупуване и отразява нетната електрическа енергия в размер на 17,81 MWh след приспаднати собствени нужди в размер на 5,00% или 0,94 MWh, без отчитане деградацията на соларните панели през годините. Общо за периода на изкупуване на електрическата енергия количествата електрическа енергия са в размер на 330,40 MWh, като отразяват деградацията на соларните панели. Поради това, преференциалната цена от 400,70 лв./MWh е формирана като резултат от дисконтираните необходими годишни приходи в размер на 76,60 хил. лв., разделени на дисконтираното нетно количество електрическа енергия за целия период на задължително изкупуване в размер на 191,17 MWh, изчислени при дисконтов фактор, равен на нормата на възвръщаемост $i = 7,00\%$.

Въз основа на горното и при прилагане на начина за установяване на НСП по § 1, т. 29 от ДР на ЗЕВИ, НСП на ФЕЦ, с обща инсталирана мощност до 30 kWp включително, изградени върху покривни и фасадни конструкции на присъединени към електроразпределителната мрежа сгради и върху недвижими имоти към тях в урбанизирани територии по т. I.10 от Решение № Ц-018 от 28.06.2012 г. на ДКЕВР – 400,70 лв./MWh се изчислява, както следва:

- 0,015 MWp – инсталирана мощност на фотоволтаична електрическа централа, намираща се в диапазона до 30 kWp включително, изградени върху покривни и фасадни конструкции на присъединени към електроразпределителната мрежа сгради и върху недвижими имоти към тях в урбанизирани територии;
- 1 250 часа - продължителност от време на номинална работа на инсталацията;
- $14,27\% = 1\,250 \text{ часа} / 8\,760 \text{ часа}$ - коефициент на ангажираност;
- $18,75 \text{ MWh} = 0,015 * 8\,760 * 14,27\%$ - брутно произведена електрическа енергия за година - Ебр;
- 5,00% - електрическа енергия за собствени нужди за година;
- $0,94 \text{ MWh} = 18,75 \text{ MWh} * 5,00\%$ - електрическа енергия за собствени нужди за година;
- $17,81 \text{ MWh} = 18,75 \text{ MWh} - 0,94 \text{ MWh}$ - нетна електрическа енергия за година ;
- $1\,187,50 \text{ kWh} = 17,81 \text{ MWh} / 0,015 \text{ MWp}$ - нетно специфично производство.

В тази връзка и след преглед на ценообразуващите елементи, въз основа на които е определена преференциална цена за ФЕЦ, с обща инсталирана мощност до 30 kWp включително, изградени върху покривни и фасадни конструкции на присъединени към електроразпределителната мрежа сгради и върху недвижими имоти към тях в урбанизирани територии по т. I.10 от Решение № Ц-018 от 28.06.2012 г. на ДКЕВР – 400,70 лв./MWh, без ДДС, КЕВР установи НСП на електрическа енергия в размер на 1 188 kWh (1 187,50 kWh), при средногодишна производителност на работа 18,75 MWh при номинална мощност и след приспадане на собствени нужди в размер на 5,00% или 0,94 MWh.

Горното се потвърждава от ценообразуващите елементи и съответните им изходни данни, които по аргументите, изложени по-горе, са с единствени конкретни стойности, които се онагледяват от изчислителния ценови модел по т. I.10 от Решение № Ц-018 от 28.06.2012 г. Преференциалната цена от 400,70 лв./MWh, без ДДС е определена при средногодишна продължителност на работа в размер 1 250 часа, годишна ангажираност 14,27%, при размер собствени нужди – 5,00% или 0,94 MWh от брутното годишно производство от 18,75 MWh.

Установеното НСП в размер на 1 188 kWh е взето предвид при определяне на преференциалната цена по т. I.10 на Решение № Ц-018 от 28.06.2012 г., която покрива разходите за изграждането и оперирането на централите с тази технология и осигурява заложената в решението възвръщаемост. Стойността на НСП позволява на съответния производител от тази група производители на електрическа енергия от ВИ да формира такъв размер необходими годишни приходи, при който да се обезпечат всички разходи, нужни за покриване на произведените количества нетна електрическа енергия, които от своя страна представляват

произведение на пълните ефективни часове на работа и мощността на съответната централа, с приспаднати собствените нужди.

Установеният размер на НСП на база на определената преференциална цена по т. I.10 от Решение № Ц-018 от 28.06.2012 г. не променя, нито намалява утвърдените с ценовото решение приходи, необходими на съответното енергийно дружество, попадащо в тази група производители, за покриване на разходите му, включително инвестиционните, както и за осигуряване на нормата на възвръщаемост, определена в ценовото решение на Комисията. При реалното прилагане на определените от Комисията преференциални цени всеки инвеститор има възможност да постигне различна доходност в зависимост от индивидуалното управление на инвестиционния проект.

Предвид гореизложеното и на основание § 17 от Преходните и заключителни разпоредби на Закона за изменение и допълнение на Закона за енергетиката (обн. ДВ, бр. 56 от 2015 г.), във връзка с чл. 31, ал. 5, т. 1 от Закона за енергията от възобновяеми източници и § 1, т. 29 от Допълнителните разпоредби на Закона за енергията от възобновяеми източници, и чл. 173, ал. 2 от Административнопроцесуалния кодекс, във връзка с Решение № 5025 от 17.07.2019 г. на Административен съд София – град по адм. дело № 3644 по описа за 2016 г., оставено в сила с Решение № 2659 от 26.02.2021 г. на Върховния административен съд по адм. дело № 13246 по описа за 2019 г.

КОМИСИЯТА ЗА ЕНЕРГИЙНО И ВОДНО РЕГУЛИРАНЕ

РЕШИ:

Установява, считано от 31.07.2015 г., нетно специфично производство на електрическа енергия в размер на 1 188 kWh, въз основа на което в Решение № Ц-018 от 28.06.2012 г. на Държавната комисия за енергийно и водно регулиране, в частта по т. I.10, е определена преференциална цена в размер на 400,70 лв./MWh за фотоволтаични електрически централи, с обща инсталирана мощност до 30 kWp включително, изградени върху покривни и фасадни конструкции на присъединени към електроразпределителната мрежа сгради и върху недвижими имоти към тях в урбанизирани територии.

Решението подлежи на обжалване пред Административен съд София – град в 14 (четиринадесет) дневен срок.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ДОЦ. Д-Р ИВАН Н. ИВАНОВ

ГЛАВЕН СЕКРЕТАР:

РОСИЦА ТОТКОВА